

apostoli. non sunt condigne passionibus huius temporis. scilicet naturaliter. Sed bene legaliter ut dictum est.

Sermo secundus. de adam.

Ebrote misere-

corde sicut et pater vester misericors est. **Luc. vi.** Consuetudo est hec inter magistros scholarium quod ipsi magistri per se legerunt aliquam lectionem quam multum est per utilitatem scholarium hanc non sinunt statim transire sine fructu. Et quia non possunt esse cum scholaribus semper Ideo statuunt eis locatos intelligentes qui lectiones eis a magistris lectas ruminant et resumant. Et hi locati cum velint recedere ad tempus vel ad horam. deputant eis resumptores ut sic scholares in lectionibus eis lectis fiant perfectiores. **Spualiter dominus noster iesus christus est summus magister qui dicit **Mat. xxiiij.** Nolite vocari rabi. vnus est enim magister vester. omnes autem vos fratres estis et post pauca. nec vocamini magistri. quia magister vester vnus est christus. Et **Ioh. xiiij.** Vos vocatis me magister et domine et bene dicitis. sum etenim. Iste magister olim habuit et adhuc habet vnam scholam in celo in qua schola sunt tres angelici spiritus. Aliam habet in mundo in qua sunt homines ignaros. quia secundum philosophiam ea scilicet que scimus sunt minima respectu eorum que ignoramus. Sed quia angeli in celo erant in scientia perfecti. Quia ut dicit **Greg. iij.** dialo. Quid est quod non vident qui vident omnia videntem. ideo christus verus magister dimissa schola celi venit in schola mundi in qua dignatus est regimen acceptare. ignaros informare. Nam valde utiles lectiones legit. **Iuxta illud **Esai. xlvij.** Ego deus tuus docens te vtilia. inter ceteras legit vnam valde necessariam. videlicet de misericordia quam secundum **Ambro.** est summa lectio. Et in hoc quando dixit in verbis allegatis. estote misericordes etc. Et iterum. date et dabitur vobis. Et **Luc. xi.** Quod inquit superest date elemosinam et omnia munda sunt vobis. Sed quia de hoc mundo christus magister veritatis transitorius erat propter quod statuit eis. videlicet hominibus intelligentes locatos. videlicet sanctos apostolos qui erant loco sui. et hanc lectionem sepius resumebant. Nam beatus Petrus qui principaliter fuit loco magistri sui christi. hanc lectionem resumpsit. quando dixit. **i. Pe. iij.** Estote compatiens. fraternitatis amatores et misericordes. Et **ij. Pe. i.** Ministrare in pietate fraternitatis amore. hanc beatus Paulus precise resumpsit etiam cum ait ad **Eph. iij.** Estote inuicem benigni et misericordes. Et **ij. Cor.******

vij. Vestra abundantia illorum suppleat inopiam. Contingit enim interdum quod scholares sint negligentes. nec lectiones aduertentes. et tunc aliqui inter locatos apponunt eis minas. Sic sanctus Iacobus minor in sua lectione comminabatur negligenteribus cum dixit. Iudicium sine misericordia fiet illi qui non fecerit misericordiam **Iac. ij.** Sed quia illi apostoli non potuerunt semper esse cum hominibus. et hanc lectionem eis resumere legendo. ideo decreuerunt post se resumptores sanctos doctores et predicatorum relinqueret quorum vnus fuit. scilicet Hieronymus qui ait super **ps. xxxij.** Da pauperi et gratias age domino qui dedit tibi unde dares fratribus. Alius est **Aug.** in quodam sermone. De tuo ieiunio famemes pauperis satietur. aut si ieiunare non potes pascas pauperes quorum saturitate venia tibi concedatur. Tertius est **Leo papa.** in sermone. sentiant omnes pauperes nostram humanitatem in quibus inuadis nemo est qui non possit aliquam exequi beniuolentie portionem. Ecce quomodo sancti doctores resumunt lectionem christi et locatorum apostolorum. et beati sunt homines qui hanc bene studuerint. quia cum magister summus christus in fine aduenerit. audient ab eo letam vocem. Venite benedicti patris mei possidete paratum vobis regnum ante constitutionem mundi. quare? quia lectionem meam bene studuistis et impleuistis. Esuriui enim et dedistis mihi manducare. sitiui et dedistis mihi bibere etc. Ne autem illis qui per tot annos hanc leuem lectionem de misericordia audierunt. nec eam didicerunt. nec secundum eam fecerunt. Nam a magistro eternis suppliciis flagellatur cum dicit eis. discedite a me maledicti in ignem eternum qui paratus est satanae et angelis eius. Esuriui et non dedistis mihi manducare etc. **Matth. xxv.** Ne ergo hoc durum verbum audiamus et flagellis eternis subiciamur. dimissi sumus nobis in schola huius mundi subresumptores seduli predicatorum qui quasi in omnibus predicationibus suis resumunt. hanc lectionem de misericordia et principaliter in hac quarta dominica cum dicunt in verbo assumpto. estote misericordes. Et duo facit. primo mandando misericordiam. ibi. estote misericordes. secundo dando formam. ibi. sicut pater vester misericors est. **De B** primo est notandum quod dominus terreni libenter ducit in sponsam virginem genere nobile. specie decoram diuitijs opulentam. conuersatione benignam et plefecundam. Et primo quidem querunt sponsas nobilem. Et quo enim ipsi sunt nobiles. Iam ducendo tales vitant imparitates. dicit enim **Egidius** ro manus in de regi. **pn. pte. j. li. ij. c. xij.** quod coniugium ordinatur ad debitam societatem et pacificum esse et sufficientiam vite. Prout ordinat

Dñica quarta p' trinita.

ad debitam societate querenda est nobilitas sui generis. Nam reges et principes decet habere nobiles ut in eis sit pax et digna societas. i. oī enī coniugio nimia imparitas est vitanda. quia talis siue sit fin nobilitate siue etatez ut in plurimum est causa litis vel est causa q' fidem sibi nō suant. Secūdo querūtur libenti' specie de coram. qz pulchritudo numerat iter bona coram de qua laudat rex Salomon spōsam suā Quā pulchra es amica mea q' pulchra. Et iterum. Nota pulchra es amica mea. Sanct. iiii. Tercio optant diuitijs opulentaz. qz fin p' h'm j. rhetor. Honorabilitas generi pluralitas amicorum et multitudo diuitiarum inter bona exteriora cōputantur. Magis tñ ut dicit Agidi' ubi ē. Attendendū est in p'uge honorabilitas generis et pluralitas amicorū q' multitudo diuitiarū. put tñ ordinat p'ugū ad esse pacificū querenda est multitudo amicorum. prout vō ordinatur ad sufficientiam vite q'renda est pluralitas diuitiarū. Querūtur in cōiuge dotes et diuitie ad portandūz onera p'uge et ppter sufficientiā vite. Quarto cupiūt cōuersatione benignā. qz mulier sensata et tacita non est imutatio erudite aīe. i. viri eruditi qz p nulla re vel let eam dare. Quinto desiderat ple secundā ut habeāt heredes ne hereditas ad alienos et ex teros deuoluatur. Moraliter hoc intelligēdo dicendū est q' quilibet homo dñs est op'z suorum. sic testat' Ar. i. iiii. et h. Nos enī sum' dñi nostraz operationū a p'ncipio vsqz in finez. et qz sumus dñi debem' ducere talem vginem q' hec qnqz habeat iam p'dicta. Et hec est misericordia q' est nobilis decora opulenta benigna et fecunda. primo dico quia est nobilis. qz filia regis altissimi dñi nostri iesu xpi est. de quo et canit. Iesu xpe pater misericordiaz et deus totius cōsolationis nos peccatis solutos tē. At apls dicit de ipso. ij. Cor. i. p' misericordiaz et deus totius cōsolationis. Ecce nobilitas misericordie. hanc g' assume in sponsaz spūalez et eris fili' altissimi. Sicut enī gener alicui' patrisfamilias reputat' q' despōsat sibi filiā suāz Sic gener dei et filius est qui despōsat sibi filiā Si aut vis illam nobilem puellā in spōsam ducere oportet te misericors pauperz misericordez esse. Quia dicit Dāma. li. viii. Indignus est misericordia clemētiāqz diuina qui nō auxiliatur aut miseret sup miseria aliena. Secūdo hec puella nobilis etiā ē decora sicut ostēsum ē beato Iohanni elemosynario i visione. Nam idē Iohannes p'archa alexandrinus quadā nocte i oratione p'sistens vidit quandam puellam pulcherrimā sibi assistentē et coronā oliuaz i capite baiulātē. quā videns ille nimīū stupefactus

que eēt inq'suit. Et illa. ego inquit sumi misericordia que filiū dei de celo adduxi me spōsam accipe et bene tibi erit. Intelligēs g' p' oliuam misericordiā designari. Ab illo die sic fact' est misericors ut elemos. i. elemosynari' vocaret'. paupes aut suos dños semp appellabat. Et de hospitalarij habēt ut pauperes suos dños vocēt. Omnes g' famulos suos puocauit eisqz dixit. Euntēs p' totāz ciuitatem p'scribite mibi vsqz ad vnū oēs dños meos. Illis vō nō itelligētibz ait. Quos vos egenos et mēdicos vocatis. illos ego dños et auxiliatores p'dico. isti enī auxiliarij nob celeste regnū dare poterint qz ipoz est regnū celoz. Matth. v. Ideo laudat misericordiā quā puellā pulchram vocat. Acti. xxv. Speciosa misericordia in tempore tribulationis. Tercio hec puella misericordia est opulenta. Et quicūqz eam in sponsaz duxerit sit diues. Matth. v. q' misericorditer tribuit pauperibus multiplicabit in opibz. Qd pbat Grego. in dialo. Terrene inq't substantie p' qd pauperibus distribuūt multiplicātur. qz Apl. ij. dicit apls. Deus diues in misericordia. q. d. q' misericors fuerit diuitias a deo recipit. Ad quod p'badū legitur in vitaspa. li. iiii. c. cclix. Senex qdez cum alio fratre cōmunē habebat vitā. Erat aut senex ille misericors. p'tigit aut ut veniret fames. venerūt qdē ad hostiūz eius ut acciperent elemosynaz. Senex ille omnib' venientib' ministrabat panē. videns autē frater quod fiebat dixit senī. da mibi ptem meam de panibus. et qd vis de pte tua fac. Senex autē diuisit panes et faciebat more solito de parte sua elemosynā. videns autē diues ppositum volūtatis eius benedixit panes. frater autē ille cōsumpsit ptem suam. et dixit senī. modicū ē qd adhuc habeo suscipe me ad cōmunē vitam. Et ille. quomodo vis inquit sic facio. Et iterū ceperunt simul viuere. facta aut iterū victualū abundātia veniebāt itez indigētes ut acciperent p'tigit vna die ut intraret frater ille et videret quia defecerāt panes. venit paup postulās panem vel agapem. Senex autē dixit fratri. da ei ptez. dixit autē. non habeo. pater ille ait. intra et quere. Ingressus g' vidit repositionē plenā panibus et videns timuit et tollens dedit pauperibus et glorificauit deū. Ideo dicit sapiēs. Alij diuidūt ppria et ditiores sunt. alij rapiunt non sua et semper in egestate supsunt. Prover. xj. Qd vtiqz patuit in illo sene et i multis alijs misericordibus. Quapropter hec speciosa puella dicere potest ad quēlibet misericordē. illd quod dixit Iacob ad Laban. Gen. xxx. Vodicum habuisti anteq' venirem ad te. et nūc diues effectus es. bñdixitqz tibi deus ad introi-

tum meum. **Qui** misericors habet ridere. lue-
ni gram in conspectu tuo et expimento didici q
E bndixerit mihi deus ppter te. **Quarto** hec pu-
ella misericordia est benigna et msaeta. Non
eni tristat spsum suu. **Quia** dicit ps. cxj. Jo-
cundus ho qui misereatur et comodat. et aplius
ad **Roma. xij.** Qui inqt misereat. i. miseria alte-
ri releuat in hilaritate. supple hoc facit. **Ideo**
Acti. xxxv. dr. In omni dato hilarem fac vul-
tum tuum. Et ratione ponit apls. ij. **Cori. ix.**
Hilarem dator diligit deo. vn legit in vita be-
ati **Johis elemosynarij.** q ad eum venit qdam
eps noie **Troylus** et emeret ibi vasa aurea et
argentea que vocans eps. **Johanes** duxit euz
ad hospitale. dicēs. Quid dabis dnīs meis q
dedit cuilibet vnum aureu in summa. xxx. talē
ta auri. Et ex hac donatiōe turbat. qz auar-
erat incidit in febres. Quod videns **Johanes**
eps reddidit ei pecuniā et statim sanat ē troy-
lus. **Quis** idem obdormiuit nocte audiuit
angelos dicentes. Ecce palatium qd edificauit
troylus pecuniā dando paupibus. et cū nimiu
i eo delectaret. venit illius angel. dicēs. **Auci-**
atur troylus. qz palatium nō ē suum. sed epi **Jo-**
hannis. **Quigilans** egit pniaz corā epō et post-
ea pius effectus multa vt palatium recuperet
paupibus erogauit. ideo misericordia exhibē-
da ē cū mētis iocunditate. nec postea ē dolēduz
de datione. **Ideo** dicit beatus **Aug.** super ps
Nō debet differri elemosyna cū alit facultas
tribuendi. qz nec deus pensat quātitatē mune-
ris. sed deuotionē cordis. Nec per iram paup
est exasperandus. sed blanda placandus locuti-
one. **Qui** g pōt tribuat munus abscondituz
Qui vō non potest fmo dei bonus est sup da-
tum optimum. **Quinto** ista puella regia videli-
cet misericordia est multū secunda. qz multos
fructus spūales de se gignit. **Primus** fructus est
peccatorz pteritorz excitatio. qz pbatur sic. di-
ascorides dicit. Quāuis venenosa sit arāia ta-
men de eius visceribus egredit tela que medi-
cine vlibus mire est utilis et necessaria. **Tela**
eni alba et mūda puluerulētis sordibus nō ad-
mixta sanguinē restringit a vulnere defluentez
et exiccat. et supposita vulnere phibet fieri sani-
em et sanat plagam recentem. et phibet inflatu-
ram sanitatem vulneris retardantē. **Quid** enī
est arāia venenosa nisi peccatorz venenis pec-
catorz plenus. secus si visceribz pietatis egre-
dit tela elemosyne hec restringit et exiccat san-
guinem peccatorz. **De** quibus petiuit liberari
dauid ps. l. **Libera** me de sanguinibus deo de-
us salutis mee. et sic sanat vulnera peccatorz.
Quod patet de **Cornelio Act. x.** qui erat gēti-
lis et peccator. et tamen multas elemosynas fa-

ciebat plebi cum familia sua ad quem angelus
hora nona introiuit et dixit ei. orationes tue
et elemosyne tue ascenderunt in conspectu dñi
Qui postea cum omni domo sua a beato **Pe-**
baptizatus est vbi omnia peccata sua fuerunt
dimissa. **Ideo** dicit **Leo** papa in quodaz **Fin-**
ne. **Effica**cissima est oratio pro peccatis cū ele-
mosyna et ieiunijs. nihilqz eius tā ppiuz qz qd
impendit in primum. **Ad** idem **Ambro.** super
Luc. de sermone domini. ita plurima subsidia
habemus quibus peccata nostra redimimus.
non quidem venalis est dñs. sed tu venalis es
peccatj tuis venundat. et ideo redime te tuis
operibus. **Ad** idem glo. super **Eccl. iij.** Sicut
aqua superfusa extinguit ignez. sic elemosyna
per charitatē fusa peccati flammā obruit. **Est**
tamen notanduz qz elemosyna a peccatis pur-
gat et exiccat tamen nolētes a peccatis cessare
ad vitam eternam non inuat. **Quia** dicit **Gre-**
go. in moral. xviij. **Diuites** siquidē iniqua fru-
stra quasi precium pro suis iniquitatibus tribu-
unt elemosynas. q nequaqz animas suas redi-
munt quas a vitijs nūqz cōpescunt. **Et** beatus
Aug. de ci. dei. li. xxi. **Tales** elemosynas q ad
peccata delenda valent non dicende sunt face-
re qui vitam nolunt a scelez consuetudine re-
uocare. deus enī non attendit quātum sed quo
animo detur. **Secundus** fructus est peccatorz
futuroz declinatio. qd sic probatur. **Quia** di-
cit **Johannicius** in de regi. sanitatis. fontes q
large effluunt corruptionē in se nullam habēt.
Quis ratio est. naz corruptio fontiu siue a ve-
nis siue a fundo pueniēs sursum fertur. de fon-
te autē qui effluit aque superior pars recedit.
per fontes moraliter itelligūtur homines. **Iu-**
xta illud **Eccl. xij.** **Conteratur** idria sup fon-
tem. i. caro hoīs per mortē. **Isti** inquā fontes
qui large effluunt per elemosynarum largitio-
nem. peccatorz in se non habent corruptionez
et pncipaliter luxuriose feditatis. in qua multi
corrūpuntur et putrescunt. **Iuxta** illud **Iobe.**
j. **Qp** putruerunt iumenta in stercore suo. **Qd**
exponit **Grego.** **Iumēta** in stercore putrescere
est hoies in fetore luxurie vitā finire. **Acce** ab
illa putrefactione pseruat misericordia. **Sicut**
testatur **Ambro.** sup illud. j. **Iob. iij.** **Pietas**
ad omnia valet. **Omnis** summa discipline chri-
stiane in misericordia et pietate est. quam ali-
quis sequens si lubricum carnis patiatur va-
pulabit. id est. percutitur aut corripitur. sed
non peribit. **Sed** hoc non est intelligendum
de illo qui propter fiduciam quam habet in
elemosynis quas facit peccat. **Ali** enim di-
citur. **Roma. ij.** **An** ignoras quoniam benig-
nitas dei ad penitentia te expectat vlt adducit

Dñica quarta post trinita.

¶ **S**im duriciam autem tuā et cor impenitens thesaurizas. i. cumulas tibi iram. i. penā in die ire id ē. vltiōis et reuelatiōis iusti iudicii dei q̄ reddat unicuiq̄ iuxta opera eius. **Tertius** fructus est meritoꝝ augmētatio. **Q**uod probatur sic. dicit ph̄s. vj. li. animalium. q̄ manus et brachia q̄ in sedula fuerint actione et motu maiora et fortiora esse approbatur quēadmodum videmus in cursoribus qui maiores ceteris habēt pedes. **C**ausa est q̄ ad ea mēbra q̄ in exercitio fuerint sedule actionis semp̄ p̄currit et cōfluit ip̄e sanguis ex quo nimirū īfluxu sanguinis et humoris mēbra h̄mōi intumescūt. per manus intelliguntur opera misericordiē que si sedulo officio frequententur q̄tum ad meritum in dei oculis augmētatur. **I**deo dicit de misericordiib⁹ apostolus. ij. **Cor.** ix. Augebit incrementa frugū iusticie vestre. glo. **S**im liram. i. mercedē que ex hoc in patriā colligitur. **Q**uartus fructus est vniuersorū b̄ndictio. **N**az misericordes benedicit deus **Deut.** xv. **O**mnino indigens et mēdicus non erit inter vos vt b̄ndicat tibi deus et b̄ndicit etiaꝝ ei populus. **I**uxta illud **Prover.** xxij. Qui pronus est ad misericordiā b̄ndicetur. misericordes etiā b̄ndicūt paupes sicut factum ē **Job.** xxix. **B**enedictio pauperū sup̄ me veniebat. quare autē hoc? quia ip̄e maxime cibaria sua cōcauit paup̄ibus. sicut testatur. xxxj. ca. **S**i comedi buccellā meāz solus. **E**t exponit si p̄ non. quia ab infantia creuit mecū miseria et ab vtero matris egressa est. **Q**uia dicit glo. q̄ **Job** ex cōpletione ad misericordiā. p̄n⁹ erat et inclinatio per p̄tinuū exercitiū creuerat. **S**icut aliqui ex natura. p̄ni sunt ad libertatem aliqui ad castitatez et c. **Q**uintus fructus est eternorum gaudiōz possessio. q̄ misericordia unicuiq̄ in regno celoz locum assignat. **I**uxta illud **Eccl.** xvj. **O**mnis misericordia facit unicuiq̄ locum s̄m intellectuz pegrinationis illi⁹. et s̄m meritū operū suorum. **I**deo dicit **Orige.** in li. de ecclesiāz ritu. **S**ola elemosyna q̄ nutu charitatis xp̄i facta fuerit felicitatis beatitudinisq̄ eterne gaudia obtinebit. **E**t **Petr⁹** ravanen⁹. in quodam sermone. manus inq̄t paup̄is ē xp̄i gazophylatium. quia q̄cquid accipit paup̄ habet xp̄s acceptum. da ergo pauperi terram et accipe celum. nūmum vt accipias regnū. et p̄pter istos fruct⁹ p̄cipit dñs nos esse misericordes. **S**ed est vna dubitatio. vtruz aliq̄s possit ad seipm misericors eē? **E**t videtur q̄ sic. quia dicit **Aug⁹** in encheridion. sumens pro se illud **Eccl.** xxx. **M**iserere anime tue placens deo. h̄ p̄mitus debetur ipsi homini misericordia et elemosyna qua mundant̄ eius iteriora. nec tamē istas elemosynas que fiunt de fructib⁹ terre vi-

detur de⁹ respuerē q̄ inquit hoc oportuit facere et illa nō obmittere. **Mat.** xxiiij. **S**ed in contrariū ē illud **Augustini** qui dicit. x. de ciui. dei describēdo misericordiā. **M**isericordia enī est aliene miserie ī nostro corde cōpassio. **Q**ui condat **Dam.** dicēs. q̄ misericordia ē tristitia ī alicui⁹ malis. **E**t **Iñd.** li. ij. ethimo. dicit q̄ misericors a cōpatiēdo aliene miserie vocabulū sortitus ē. **V**ndetur q̄ null⁹ pōt misericordiā ad se habere. q̄ l3 qlibet doleat de misericordia. p̄prie nāq̄ non tñ sibi misere nec cōpatiē p̄prie loquēdo. cū cōpati sit cū alio pati. **I**ste autē q̄ patitur ī corpore si sit in charitate et patienter sustinet magnū sibi meritū acq̄rit non tñ ex opere misericordiē. **S**ed ex v̄tute patientie vt dictū ē sapientis dicētis. nullus misere sui ipsius. p̄prie loquendo. **S**z in quātum ē sibi alien⁹ vt quando caro se fecit alienā a spiritu recalcitrādo sibi ac per hoc anima cadit in miseriam duplicem. videlicet culpe et pene. **U**n re cte sapiēs admonet sp̄m vt misereatur anime sue subueniendo misericordiē sue ne incidat in culpam. v̄l si incidit q̄ resurgat ne gehenne penam īcurrat. **U**nde **Augustinus.** x. de ciui. dei tractans verbum sapientis. **M**iserere aie sue. dicit. **Q**uod libet op⁹ misericordiē si p̄pter deum fiat sacrificium deo est. vnde si hō mundo moritur vt deo viuat qm̄ et hoc ad misericordiā pertinet sacrificium est. **C**um etiam corpus nostrum t̄pantia castigamus. **S**i hoc quē admodum debemus p̄pter deum faciamus vt exhibeamus membra nostra arma iusticie deo sacrificium est. **h**ec **Aug⁹**. de hac misericordia improprie sumpta dicit sapiens etiā alibi. **B**e ne fac anime tue vir misericors. **Prover.** xj. **P**er virūz itelligitur portio supior anime que tunc bene facit anime quando miseretur super miseria portiois inferioris. videlicet partis sensitue cohibendo eam ne trabatur ad culpā et consequenter nec ad penam.

De eadem dñica. Sermo tertius.

Estote misericordes sicut p̄r vester misericors est nolite iudicare et nō iudicabimini. **Luc.** vj. vbi dicit **Aris.** li. j. meta. **H**umanū gen⁹ **R**arte et rōne viuūt. et q̄ boies viuūt ex arte. **I**ō qlibet p̄r diligēs filiū docet eū artē meliorem quā nouit et nullā subtilitatem in ea abscondit. **E**t hoc iō facit vt fili⁹ p̄ artem hāc nutriat vel ip̄e ī docēdo sapiens videat. **Q**uia dicit idem **Aris.** vbi sup̄ra. **S**ignum sapientis est posse docere. **I**ō legit **Tob.** iij. **H**onorē hēbis m̄ri tue